

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prištine, 30 Mayıs 2011
Nr.ref: VHL112/11

İSTEMİN LİSTEDEN ÇIKARTILMASINA İLİŞKİN KARAR

Dava no: KI 11/09

Başvurucu

Tomë Krasniqi

Birleşmiş Milletler Kosova Misyonu (UNMIK)'un 2003/12 Genelgesinin 2.1 maddesi ile 02/L-47 sayılı Kosova Radyo Televizyonu Yasası 20.1 maddesinin Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Prištine'de mukim Tome Krasniqi'dir

Dava Konusu

2. Başvurucu, Kosova Elektrik Kurumu (KEK) faturalarıyla tahsil edilmek üzere Kosova Radyo Televizyon (RTK) yayınları için dayatılan 3,5 avro tutarındaki ücretin anayasaya aykırı olduğunu ileri sürmektedir. Kısıtlı gelire sahip emekli olan kendisinin mali durumundan dolayı bu ücretin büyük bir yük oluşturduğu ve Anayasa ile güvence altına alınan haklarını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, KEK ile elektrik enerjisi tüketicileri arasında yapılan bir sözleşmenin koşulları üzerinden bu ücretin dayatılmasının, kendisinin Anayasa ile güvence altına alınmış haklarını ihlal ettiğini iddia etmektedir.
3. Başvurucu, UNMIK Genelgesine göre hazırlanan şema doğrultusunda KEK ile RTK arasında imzalanan sözleşmenin kendisinin anayasal haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür. Bu şema ile sözleşmenin şekli devamında ele alınacaktır.

Yasal Dayanak

4. Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan sonra “Anayasa” şeklinde anılacaktır) 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayılı Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra “Yasa” şeklinde anılacaktır) 20. Maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün (bundan sonra “İçtüzük” şeklinde anılacaktır) 32 (4) ve 56. kuralı.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Başvurucu, RTK’nin kuruluşu hakkında 2001/13 sayılı UNMIK Yönetmeliğinin uygulanması ile ilgili 2003/12 sayılı Genelgenin 2.1 maddesinin uygulanmasının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesini talep eden istemini 16 Mart 2009 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.
6. Başkan, raportör yargıç olarak Iliriana Islami’yi, ön inceleme heyetine de Yargıç Snezhana Botusharova başkanlığında yargıçlar Enver Hasani ve Ivan Čukalović’i atamıştır.
7. Başvurucu bundan sonra 2 Eylül 2009 tarihinde, davanın esastan görüşülerek karara bağlanmasına dek ödemenin durdurulmasına yönelik geçici tedbir konmasını talep etmiştir.
8. Mahkemenin 6 Ekim 2009 tarihindeki duruşmasına başvuru ile RTK ve KEK temsilcileri katılmışlardır.
9. O dönemde uygulanmakta olan Anayasanın 116 (2) maddesine, Yasanın 27. Maddesine ve İçtüzüğün 59. Maddesiyle ilgili olarak Yasanın 52. Maddesine uygun olarak Mahkeme 16 Ekim 2009 tarihinde, davanın esastan görüşülerek karara bağlanmasına kadar RTK Yasasının 20.1 maddesinin uygulanmasının durdurulmasına yönelik geçici tedbir kararı almıştır. Mahkeme, 20.1 maddesinin yapısını ve bu madde hükümlerine dayanan uygulamaların gözden geçirilmesi için Kosova Meclisine öneride bulunmuştur.
10. Mahkeme 14 Haziran 2010 tarihinde geçici tedbirin süresini 1 Ocak 2011 tarihine kadar uzatmış ve Mahkemenin önerileri doğrultusunda Meclisin kaydettiği ilerleme konusunda zamanında bilgilendirilmeyi Kosova Meclisinden talep etmiştir.
11. Mahkeme, bu davayı 17 Mayıs 2011 tarihinde görüşmeye devam etmiştir.

Olgular

12. Başvurucu 2 Mart 2006 tarihinde KEK'e mektup gönderip bir emeklinin RTK yayınları için aylık 3,5 avro ücret ödemeye mecbur bırakılarak kişisel hakları ile kişisel bütünlüğünün ihlal edilmemesini talep etmiştir.
13. KEK Satış Sektörü Dağıtım Bölümü başvurusunun yazılı şikâyetine cevap vermeyince başvuru 13 Nisan 2006 tarihinde, KEK'in harekete geçmemesi yönündeki şikâyetini Enerji Düzenleme Kurulunun (bundan sonra EDK şeklinde anılacaktır) Tüketicileri Koruma Departmanına (bundan sonra TKD şeklinde anılacaktır) bildirmiştir.
14. EDK TKD 27 Nisan 2006 tarihinde şikâyeti reddetmiştir. Bu kararla memnun kalmayan başvuru, 28 Nisan 2006 tarihinde EDK Yönetim Kuruluna TKD'nin kararını gözden geçirmek üzere talepte bulunmuştur.
15. EDK Yönetim Kurulu TKD Kararına karşı yapılan itirazı 27 Mayıs 2006 tarihinde reddetmiş, başvurusunun bu karara karşı kanun yolu olarak Priştine Belediye Mahkemesine başvurabileceği bildirilmiştir.
16. Başvurucu, 7 Temmuz 2006 tarihinde Priştine Belediye Mahkemesinde açtığı davada diğer taleplerinin yanında 3,5 avroluk ücretin "geçersiz ilan edilmesini" de talep etmiştir.
17. Başvurucu, 22 Ocak 2007 tarihinde, dava açtığı tarihten sonra altı aydan fazla bir süre geçtiği için Belediye Mahkemesinden "bu davayla ilgili duruşmaya çağrılmayı" talep etmiştir.
18. Başvurucu 12 Haziran 2007 tarihinde "duruşmaya acilen çağrılmayı" talep etmiştir. Başvurucu, mahkemenin sessiz kalarak "kendisinin etkin kanun yollarından yararlanma hakkını fiilen engellediğini" vurgulamıştır. Anayasa Mahkemesi Belediye Mahkemesinde alınmış herhangi bir karar konusunda bilgilendirilmemiştir.

Kosova Radyo Televizyonunun Cevabı

19. RTK 7 Eylül 2009 tarihinde açıklama talebine cevaben, Kosova Meclisi tarafından onaylanan RTK Yasasının 20. Maddesine göre alınan ücretin RTK'nın finansmanı için uygun bir yol olduğunu belirtmiştir.
20. RTK şunları belirtmiştir:
 - Kosova Meclisi, 20 Ocak 2006 tarihinde yürürlüğe giren 02/L-47 sayılı Kosova Radyo Televizyonu Yasasının kabul etmiştir.
 - Bu yasaya göre RTK Kamu Kuruluşunun kurucusu Kosova Meclisidir.
 - RTK, bir televizyon ve iki radyo kanalıyla olmak üzere radyo ve televizyonculuk alanında kamu hizmeti sunar. RTK'nın yayınları diaspora ve Kosovalı azınlıkların yurt dışında yaşayan mensuplarına yönelik yayınları uydu aracılığıyla yayılır.
 - RTK'nın hizmetleri için her vatandaşın ödeyeceği ücretin belirlenmesinde tek yetkili makam Kosova Meclisidir. Bu yetki yasanın 20.1 maddesiyle düzenlenmiştir. Kosova'daki tüm gerçek ve tüzel kişiler RTK'nın kamusal yayınları için ücret ödemeye yükümlüdürler.

- KEK ile RTK arasında 1 Aralık 2008 tarihinde imzalanan 2532/08 sayılı hizmet sözleşmesinin süresi 1 Aralık 2009 tarihinde dolar ve RTK hizmetleri için 3,5 avroluk ücretin KEK tarafından tahsilinde dayanak teşkil etmiştir.
 - RTK kendi cevabında, kamu yayıncısı olarak faaliyetinin yasal dayanağı olduğunu değerlendirmiştir. RTK Kosova toplumu içerisinde faaliyetinin hukuki dayanağı Yasanın olduğunu değerlendirmektedir.
21. 6 Ekim 2009 tarihinde yapılan açık duruşmada RTK şu meseleleri de gündeme getirmiştir:
- RTK Yasasının yürürlüğe girdikten sonra 2003/12 sayılı UNMIK Genelgesi ile 2003/13 sayılı UNMIK Yönetmeliğinin hükmü yoktur;
 - Başvurucu isteminde hangi anayasal hükümlerin ihlal edildiğini veya kamu otoritesinin hangi somut kararına itiraz ettiğini kesinleştirmemiştir.
 - RTK Yasası RTK'nin statüsünü Kosova Meclisi tarafından kurulan ve radyo ile televizyonculuk alanında kamu hizmeti veren organ olduğunu ve RTK'nin yayın ve finansman bağımsızlığını güvence altına almanın Meclisin görevi olduğunu tanımlamıştır.
 - RTK Bağımsız Medya Komisyonu tarafından denetlenip RTK reklamları belli bir düzenlemeye ve süre sınırına tabidir.
 - Avrupa Konseyi önerileri doğrultusunda kamu yayıncılığı yapan kuruluşun yayın bağımsızlığı ve kurumsal özerkliğinin sağlanması için finansmanının güvence altında ve şeffaf olması gerekmektedir.
 - RTK Yasasının 20.9 maddesi "*Sosyal yardım alan aileler dahil olma üzere Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığının özel kategori listesinde bulunan aileler bu ücretten muaf tutulur*" belirlemiştir. Öyle ki başvurucu, RTK Yasasıyla güvence altına alınan kanun yollarından yararlanmamıştır.
 - Meclis tarafından kabul edilen yasanın RTK ile KEK arasında sözleşme akdetmeye hukuki dayanak oluşturduğu için başvurucunun Borçlar Yasasına yaptığı atıflar geçerli değildir.
 - 3,5 avroluk aylık ücretin tahsiline imkân tanıyan yasal hükümlerin kamu çıkarlarına tamir edilemez zarar vermeyip tehlikeye atmamıştır; aksine, Kosova'da kamu yayıncısının uzun vadeli finansmanı ile gözetilmiştir.

Kosova Elektrik Kurumunun Cevabı

22. Diğer ilgili taraf olan KEK, Anayasa Mahkemesinin talebine karşılık 6 Ekim 2009 tarihli duruşmada sunduğu yazılı cevabında şu meseleleri gündeme getirmiştir:
- KEK tarafından RTK adına ücretin tahsil edilmesi, yasal olarak yetkilendirilmiş olup aralarında akdedilen sözleşmeye uygun olarak yapıldığı ve sözleşmeden doğan yükümlülüklerinde dolayı yapılmıştır.
 - Aylık ücretin tahsiliyle ilgili sözleşmenin süresi 30 Kasım 2009 tarihinde dolması gerekirdi.

- RTK yayın sinyalinin ulaşmadığı yerlerde de itirazlara ve faturaların ödenmemesine rağmen KEK, RTK adına ücreti tahsil etmiştir. 400 milyon avroyu bulan borçların tutarı çoktur.
- Bazı dini otoriteler dini kurallara dayanarak elektrik ücretini ödemeyip KEK'in elektrik borçlarını tahsil etmede sahada karşılaştığı bazı itirazlardan biriydi.
- KEK, RTK ile imzaladığı sözleşmenin sona erdiği 30 Kasım 2009 tarihinden sonra RTK adına tahsilâtı yapan aracı kurum olmaya ilgili değildi.
- Aylık ücretin tahsilâtı hizmeti karşılığında Kosova bütçesinden herhangi bir ücret alınmamıştır.

Geçici Tedbirin Konduğu Andan İtibaren Olan Gelişmeler

23. Mahkeme, başvuru talebi doğrultusunda 16 Ekim 2009 tarihinde aldığı Geçici Tedbir Kararında şunlar belirtilmiştir:

I. KI 11/09 sayılı dava esastan görüşülerek karara bağlanıncaya kadar Kosova Radyo Televizyonu Yasasının 20.1 maddesinin uygulanmaya devam edilmesine karşı Geçici Tedbirin KONMASINA,

II. Yasanın 20.1 maddesinin yapısı ve buna dayanarak uygulamaların en geç 1 Aralık 2009 tarihine kadar gözden geçirilmesi yönünde Kosova Cumhuriyeti Meclisine ÖNERİNİN sunulmasına,

III. Davanın bir bütün olarak esastan görüşülüp 1 Aralık 2009 tarihinden sonra karara bağlanmasına karar verilmiştir.

IV. İşbu karar başvurucuya, davalı taraf olan RTK ve KEK'e, Kosova Cumhuriyeti Meclisine bildirilip, gerekli olduğu şekilde yayımlanır.

V. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

24. Aylık ücretleri tahsil etmek üzere KEK ve RTK arasında akdedilen sözleşmenin süresi 30 Kasım 2009 tarihinde son bulup uzatılmamıştır.
25. Geçici tedbir kararının bildirilmesinden sonra Mahkeme, 14 Haziran 2009 tarihinde geçici tedbirin uzatılmasına karar vermiştir.
26. Geçici tedbir kararı açıklandığı andan hemen sonra Kosova Meclisine gönderilmiştir. Mahkemenin, RTK yasının 20.1 maddesi ve bu madde hükümlerinden ortaya çıkan uygulamaları gözden geçirme yönündeki önerilerine karşılık olarak Meclis, 29 Nisan 2009 tarihli bir yazı ile cevabını bildirmiştir.
27. Meclisin 29 Nisan 2009 tarihinde Mahkemeye gönderdiği cevap yazısında, başvuru talebini Mahkemeye sunmadan önce, RTK Yasasıyla ilgili bazı önlemlerin alındığı bildirilmiştir. Meclis, 16 Eylül 2008 tarihinde Kamu İdaresi, Yerel Yönetim ve Medya Komisyonunun RTK Yasasında değişikliklerin yapılması konusundaki girişimini Meclis Başkanlığına önerdiğini bildirmiştir. Meclis Başkanlığı 29 Eylül 2009 tarihinde Komisyonun önerisini kabul etmiştir. Komisyon 27 Ocak 2009 tarihinde bir açık oturum gerçekleştirmiştir. Daha sonra Komisyon, çok sayıda ilgili taraf temsilcilerinin katıldığı iki günlük bir seminer düzenlemiştir.

28. Bir çalışma grubu, ilk toplantısını 8 Eylül 2009 tarihinde gerçekleştirmiş, toplantıya bu yasa üzerinde önerilen değişikliklere yardımcı olan uzmanlar da katılmıştır. Çalışma grubu, 7 Nisan 2010 tarihinde yaptığı toplantıda diğer değişiklikleri de görüşmüştür. RTK gelecekte kendi finansmanı ile ilgili önerilerini 20 Nisan 2010 tarihinde Komisyona göndermiştir.
29. Şeffaf, adil, kalıcı, fakir insanların ücretten muaf tutulmaları konusunda etkin ve gerekli korumayı içeren ve saygın bir kamu yayıncısının gerektiği gibi finansmanı sağlanıp yayın hedefleri temin eden bir şemayı hazırlamak Kosova Meclisinin görevidir.
30. Daha önemlisi, Kosova Meclisinin 28 Ocak 2010 tarihli oturumunda RTK'nin 10 Ocak 2010 tarihinden itibaren 30 Haziran 2010 tarihine kadar geçici finansmanı ile ilgili 03'237 sayılı kararı onaylamıştır.
31. O zamandan itibaren RTK, 2010 yılına ait raporunda 2010 yılına ilişkin 12.080.162 avro olan toplam gelirinin 10.464.000 avroluk kısmının Kosova Devlet bütçesinden sağlandığını vurgulamıştır. Bu gelirin geri kalanının en önemli kısmı reklamlardan sağlanmıştır. Bu, 2009 yılına ait 9.785.042 avro olan toplam gelirinin 7.080.276 avroluk kısmının kamu aboneliklerinden sağlandığı rakamlarla karşılaştırılmıştır. 2009 yılı boyunca Kosova'nın devlet bütçesinden herhangi bir gelir sağlanmamıştır.
32. Mahkeme, RTK hizmetleri için birey veya hanelere yönelik herhangi bir tarifenin artık uygulanmadığını tespit etmiştir.

Başvurucunun İddiaları

33. Başvurucu, 2000/12 sayılı Genelgeye dayanılarak 1 Ocak 2003 tarihinden itibaren RTK hizmetleri karşılığında elektrik faturalarıyla birlikte 3,5 avroluk aylık ücretin dayatılarak tahsil edilmesinin Kosova Cumhuriyeti Anayasasını ihlal ettiğini ileri sürmektedir.
34. 2003/12 sayılı Genelge Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Özel Temsilcisi tarafından 30 Haziran 2003 tarihinde ilan edilmiştir. Genelgenin 2.1 ve 4.1 maddeleri şunları belirlemiştir:

Madde 2

Ücretlerin Tahsil Edilmesi

2.1 Kosova'daki her hane, işletme, şirket veya diğer kurumlar yaysa göre bu ücreti ödemekle yükümlüdür. Bu Genelgeye göre kendi ekonomik düzeninin tek bir oluşum halinde idare eden her aile bir hane sayılır. Böyle bir idare için kanıt olarak elektrik veya telefon faturası dikkate alınır.

Madde 4

Ücret Fiyatının Belirlenmesi

4.1 İlk başta ücretin fiyatı aylık üç buçuk avro (3,5 €) olup bu Genelgenin yürürlüğe girmesinden sonra uygulanacaktır. Meclis tarafından aşağıdaki 4.2 maddesine uygun bir başka ücret fiyatı belirlenene kadar bu ücret yürürlükte kalacaktır. Bu ücret tüm vergi ve yükümlülüklerden muaf tutulur.

35. Başvurucu, tüketicinin iradesine karşı ve onun onayı olmaksızın ve de bununla ilgili bir anlama imzalamaksızın KEK'in yaptığı anlaşmanın Borçlar Yasasının 26 ve 28 maddeleriyle ilgili olarak *jus cogens* (buyruk kural) ihlali oluşturduğunu ileri sürmektedir.

36. Başvurucuya göre Borçlar Yasasının 103 ve 51. maddelerine dayanarak sözleşmeli borçların ancak yasal şekilde dayatıldığı durumlarda uygulanabilirler. O, onayı olmaksızın bir tüketicinin yükümlülük altına sokulup “yetkisiz” sözleşme tarafı yapıldığından bu sözleşmenin tamamen uygulanamaz olduğunu ileri sürmüştür.
37. Başvurucu, ücretin tahsili sözleşmesinde tüketicinin “yetkisiz” ve kandırılmış taraf olduğunu değerlendirmektedir. KEK, tüketicinin onayı, izni, anlaşması veya imzası olmaksızın yasal otoriteyi dikkate almaksızın adım atmıştır. Başvurucu, sözleşmenin RTK lehine uygulanmasının zorbalıkla yapıldığını ve KEK’in bu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin faaliyetlerinin geçersiz olduğunu değerlendirmiştir. RTK’ya kazanç sağlamak amacıyla yapılacak olan sözleşme ancak iki tarafın özgür iradesiyle akdedilmesi durumunda geçerli olur.
38. Başvurucu, KEK ile anlaşması olan her tüketiciye yönelik 2.1 maddesinde öngörülen 3,5 avroluk ücret uygulamasına ilişkin dayatılan 2003/12 sayılı Genelgenin Kosova Anayasası ile çeliştiğini iddia etmiştir.
39. Başvurucu, mahkeme yoluyla kişisel haklarının, özellikle Kosova Cumhuriyeti Anayasasının 6, 13, 22 ve 32. maddelerinde belirtilen ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle (bundan sonra AİHS şeklinde anılacaktır) güvence altına alınan haklarının savunulmasında başarısız olunmasının kişisel hak ihlali oluşturduğunu ileri sürmektedir.

Mağdur Statüsü

40. Bireysel başvurunun Anayasa Mahkemesine yaptığı başvuruda başarılı olabilmesi için, Anayasanın 113.7 maddesine göre kamu otoritesi tarafından mağdur edildiğini kanıtlayabilecek durumda olmalıdır. Mahkeme, 16 Ekim 2009 tarihinde geçici tedbir kararı aldığı zaman bu kavramı şu şekilde vurgulamıştır: *“Bununla ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadında şöyle bir tanımlama vardır ‘başvurucu, mağduru olduğu bir uygulamadan ilk bakış ispatı (prima facie) deliller sunduğu zaman geçici tedbir konması talebinde bulunabilir’ (karş. Biriuk – Litvanya Davası 25 Şubat 2009 tarih ve 23373/0325 sayılı kararın 27. maddesi; karş. Mutatis mutandis, Dugeon – Birleşik Krallık davası 22 Ekim 1981 tarih ve Sei A no.45 kararı 40-41. maddeleri)”*
41. Başvurucunun başvuru esnasında veya geçici tedbir kararı esnasındaki statüsünü dikkate almaksızın olaylar o zamandan bu yana hareket etmiş, başvurunun statüsünün belirgin bir şekilde değiştiğini göstermiştir. Mevcut durumda ne başvuru ne de Kosova’daki diğer herhangi bir hane RTK hizmetleri için ücret ödeme yükümlülüğü altında değildir. Bunun ışığında Mahkeme, bu davanın görüşülmeye devam etmesi için gerekçenin olup olmadığını ve başvurunun halen devam etmekte olan mağdur statüsünün olup olmadığını değerlendirmek durumundadır.
42. Mahkemenin, bu hususu özellikle İçtüzük açısından değerlendirme yetkisi ve görevi bulunmaktadır.
43. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 32 (4) Kuralı, bir davada iddiaların tartışmalı olduğu veya herhangi bir ihtilafı temsil etmediği durumlarda Mahkemenin o davayı reddedebileceği öngörülmüştür. Bu kural şunu belirlemiştir:

Kural 32

İstem ve Cevabın Geri Çekilmesi

...4) Mahkeme, iddialarının tartışılmalı olduğu veya somut bir olayı ya da bağlamı temsil etmediğini belirlemesi durumunda istemi reddedebilir.

(5) Sekreteryaya, istemin geri çekilmesi, geri çekilmesinden bağımsız olarak Mahkemenin isteme dayanarak alacağı her türlü karar ve istemin geri çekilmesinden bağımsız olarak reddedilmesiyle ilgili dava taraflarını bilgilendirir.

44. Kosova Anayasa Mahkemesi, böyle bir kuralı olan tek mahkeme değildir. Bu kural dünyadaki içtihatlarda nerde ise evrensel uygulamaları yansıtır. Aslında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ilgili kısmında şunu belirlemiştir:

Madde 37

Başvurunun kayıttan düşmesi

1. Yargılamanın herhangi bir aşamasında, Mahkeme, aşağıdaki sonuçlara varılması halinde başvurunun kayıttan düşürülmesine karar verebilir.

- a) Başvuru sahibi başvurusunu takip etme niyetinde değilse,
- b) Sorun çözümlenmişse veya
- c) Başka herhangi bir nedenden ötürü, başvurunun incelenmesine devam edilmesi hususunda artık haklı bir gerekçe görmezse.

Ancak işbu Sözleşme ve Protokollerinde tanımlanan insan haklarına riayet gerektiriyorsa, Mahkeme başvurunun incelenmesine devam eder.

2. Mahkeme koşulların haklı kıldığı kanısına varırsa, bir başvurunun eski haline döndürülmesini kararlaştırabilir.

45. Genel bir kural olarak Mahkemenin, güncel olmayan davalarla ilgili karar almaması gerekir. Bu, mahkemelerin kabul ettikleri genel bir davranış kuralı olup mahkeme tanımı ile benzerdir. Mahkemenin geçici tedbir kararını kabul ettikten sonra Meclis, Mahkemeye yazarak Kosova kamu yayıncısının finansmanı meselesi için alınan önlemler konusunda bilgi vermiştir.
46. Dava konusu olmayan kavramı hukuken bilinen bir kavramdır. Mahkemede görüşülmek üzere soyut veya varsayımsal dava başvurularının yapıldığı durumlar olabilir. Varsayımsal durumlarla mahkemelerin ilgilenmeme konusunda sağlıklı hukuki dayanaklar bulunmaktadır. Hakkında karar alınacak gerçek, ani veya somut bir dava konusu olmadan mahkemelerin sağlıklı bir gerekçe olmasızın alacakları kararlar, kendi ve kamunun yükümlülükleri konusunda isabetsiz olurlar. 16 Ekim 2009 tarihinde alınan geçici tedbir kararından sonra meydana gelen gelişmelerden ötürü, bu davayla ilgili Mahkemenin alacağı her türlü kararın uygulanabilecek bir yanı olmayacaktır. Dahası, tarafları doğrudan etkileyecek çözülmeyi bekleyen davalarla uğraşmak yerine, artık varsayımsal veya akademik sayılabilecek bu davayla Mahkemenin kısıtlı imkânlarının kullanılmaması gerekmektedir.
47. Aylık ücretin tahsilâtına ilişkin KEK – RTK sözleşmesinin son geçerlilik tarihi 30 Kasım 2009 günüydü. Bu tarihten sonra söz konusu tahsilatla ilgili KEK'i yükümlü tutan bir mekanizma olmadığı gibi, Kosova'da KEK elektrik faturalarının bu ücreti kapsamaksızın hazırlandığı da bilinen bir gerçektir. Geçici tedbir kararının alındığı tarihte başvurucunun çıkarlarının, yukarıda açıklandığı şekilde, korunmasını amaçlayıp bu dava konusunda nihai bir hüküm vermeye yeten bir güven ortamı

bulunmuyordu. Bu sebepten geçici veya daimi tedbirin konması için artık bir gereksinim bulunmamaktadır.

48. Meydana gelen gelişmeleri ve yukarıda zikredilen hususları dikkate alarak, Mahkeme, RTK için tahsil edilmiş olan aylık ücretle ilgili çözülmemiş bir davanın bulunmadığı sonucuna varmıştır. Başvurucu, aylık ücretin tahsilât tutarıyla ilgili mağdur statüsüne sahip değildir. Bu yüzden geçici tedbir kararının devam ettirilmesi veya davayla ilgili yargılamanın edilmesinin gereği yoktur.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113 (7) Maddesine, Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 20. Maddesine ve İçtüzüğü'nün 32 (4) Kuralına dayanarak oybirliğiyle:

- I. Kosova Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 32.4 kuralına göre istemin listeden ÇEKİLMESİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 Maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Iliriana Islami, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza